

Slavíte Halloween nebo sv. Valentýna?

Barbora Sasková

Anglosaská kultura je v dnešním globálním světě jednou z nejvlivnějších kultur. Její působení je citelné v mnoha oblastech našeho života, jako například v hudbě, televizních programech, módě, jídle a také svátcích. Hollywoodské filmy, fast foody, Coca-Cola, modré džínsy, Santa Claus, rock'n'roll jsou jen některé z prvků anglosaské kultury, které zdomácnili v celé Evropě. I když se mnozí importu prvků cizí kultury brání, v dnešní době internetu a sociálních médií je téměř nemožné se mu vyhnout.

Dva svátky, které se etablovaly také v Evropě jsou podzimní oslavy Halloweenu a zimní svátek svatého Valentýna. První poháněn cukrářským a druhý květinovým průmyslem. Překvapivé je, že tyto očividně komerční svátky sklízí velký úspěch právě v kontinentální Evropě. Jedním z důvodů jejich úspěchu je podle kulturologa Gunthera Hirschfeldre¹ skutečnost, že člověk je sociální bytost toužící po tradicích, které dodávají jeho životu strukturu. Dále podle něho svátky jako například Halloween, Valentýn a Den matek vyplňují kulturní vakuum, které vzniklo v devadesátých letech, kdy křesťanské svátky ztratily svou důležitost. Kulturologové se v každém případě shodují v jednom: tyto svátky jsou populární, protože jsou zábavné, nezávazné a mají komerční potenciál.

Halloween je původně keltský svátek a v kontinentální Evropě začal zdomácňovat koncem devadesátých let. Pomocí internetu a masmédií se postupně rozšířil a dnes se těší oblibě v mnoha evropských zemích. V Rakousku je předchůdcem Halloweenu stará tradice, při které se vydlabávaly dýně a cukrové řepy a následně se do nich vkládaly svíčky. Poprvé se zviditelnil v roce 1957, kdy stanice Radio Österreich oznámila vysílání halloweenského řemeslnického programu. Komerční potenciál tohoto svátku si všimli také obchodníci z vídeňského Döblingu. V roce 1997 vytvořili leták, kterým vyzývali ostatní podnikatele, aby se zúčastnili kampaně zaměřené na zvýšení koupěchtivosti spotřebitelů. Jejich snahy se jim vyplatily, protože dnes se slaví Halloween ve všech spolkových zemích. Téměř každé dítě zná často opakovanou frázi „trick or treat“, v Rakousku děti říkají „Süßes oder Saueres“ (sladké nebo kyslé) nebo „Schokolade oder Schabernack“ (čokoláda nebo neplecha). V průběhu posledních dvacet let si tento svátek získal mnoho příznivců, i když ho

---

¹ <https://www.stern.de/panorama/gesellschaft/halloween--so-kam-der-grusel-aus-den-usa-nach-deutschland-3526542.html>

podle průzkumu agentury Spectra² 38% Rakušanů vnímá negativně. Podle vídeňského historika Andrese Hofenendera³ jsou lidé fascinováni tímto relativně novým svátkem, protože reprezentuje strachy a touhy lidí všude na zemi a sice: strach ze tmy, strach ze smrti a touhu po nových začátcích.

Den svatého Valentýna je další importovaný svátek. Jeho vznik se datuje do roku 269. Podle legendy kněz Valentýn v starověkém Římě navzdory zákazu vládce Claudiuse II. tajně oddával mladé vojáky, za což byl 14. února popraven. V Rakousku se tento svátek slaví od druhé světové války. Britský voják okupačních vojsk tehdy vešel do květinářství v Grazu a trval na tom, aby ke kytice pro svoji milou dostal taky srdce. Květinářka proto rtěnkou namalovala srdce na kartón, vystřihla ho a dala mu ho. Květinářský průmysl již tehdy rozpoznal komerční potenciál tohoto svátku a každoročně se díky němu prodá v Rakousku přibližně 20 miliónů řezaných květů a 12 miliónů květů v květináči⁴.

S cílem zjistit, jestli jsou již malé děti v škole indoktrinované těmito svátky, jsem se rozhodla udělat rozhovor s Barbarou Landstetter, učitelkou na Základní škole Seyring v Gerasdorfu u Vídně.

Jsou žáci na základní škole, na které učíte, vedeni k oslavování svátků jako například Halloween nebo Valentýn?

Základní škola, na které vyučuju, je poměrně malá. Děti ji navštěvují jenom od prvního do čtvrtého ročníku. Naše škola nevede děti k oslavě těchto svátků a také neorganizuje halloweenské nebo valentýnské párty, ale vzhledem k tomu, že náš učitel angličtiny je rodilý mluvčí, jsou děti v kontaktu i s americkou kulturou, ve které se tyto svátky oslavují. Témata jako Halloween nebo den svatého Valentýna jsou často probírané právě na hodinách angličtiny.

Mimo školu se tyto svátky těší velké popularitě. V naší vesnici znám mnoho rodin, které se na halloween oblékají do kostýmů a chodí se svými dětmi od domu k domu a koledují. Také můj syn, kterému je devět let, byl minulý rok i letos pozván na halloweensku párty ke svému spolužákovi, kterou zorganizovali jeho rodiče.

Co si myslí ostatní učitelé o tomto trendu?

Některým se to líbí a některým ne. Je to hodně individuální. Mnozí učitelé považují tyto nové svátky za skvělý zdroj nápadů pro výtvarnou výchovu nebo řemeslnické dílny, ve kterých děti vyrábějí různé věci z papíru a jiných materiálů.

---

² https://austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/ABC_zur_Volkskunde_Österreichs/Halloween

³ https://austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/ABC_zur_Volkskunde_Österreichs/Halloween

⁴ <https://www.salzburg24.at/news/welt/das-muesst-ihr-ueber-den-valentinstag-wissen-55135174>

Jaké svátky se slavovali, když jste chodila na základní školu?

Já pocházím z katolické rodiny. Když jsem byla na základní škole, oslava těchto svátků byla nemyslitelná. Věděli jsme, že existují, ale nikdy by nás ani nenapadlo je slavovat. My jsme v tom období slavili dušičky, navštěvovali hřbitovy a pálili svíčky. Dále jsem slavili den svatého Martina, kdy jsme se zúčastňovali lampionových průvodů. V dnešní době se tomu člověk bohužel nevyhne. Již několik týdnů před těmito svátky jsme bombardováni reklamami, různými nabídkami. Všude, kam se podíváme, se nám někdo snaží něco prodat. Je to hrůza. V dnešní moderní společnosti je ale těžké tyto svátky ignorovat.

Text vznikl v kurzu *Textkompetenz: schriftlich* v lednu 2019.